

Innst. 117 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Prop. 38 S (2010–2011) nytt kap. 1504

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endring i statsbudsjettet for 2010 under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

Til Stortinget

Sammendrag

Kap. 1504 Kompensasjon til Opplysningsvesenets fond (Nytt)

Post 70 Kompensasjon

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet viser til Høyesteretts dom av 12. mai 2010, der tomtefesteinstruksen ble kjent ugyldig mht. Opplysningsvesenets fond (OVF). Instruksen ble funnet å være i strid med Grunnloven § 106 fordi den pålegger OVF å innløse festetomter og kreve inn en festeavgift som er lavere enn det som følger av de alminnelige regler i tomtefesteloven.

Departementet viser til at OVF 2. juli 2010 fremmet krav om erstatning fra staten for tap oppstått som følge av instruksen. Kravene er fordelt på tap ved innløsning av festetomter, tap pga. nedregulerte festeavgifter, tap ved at festeavgifter er oppregulert for lite, tap pga. utsatt oppregulering av festeavgifter i 2009 og 2010, samt fremtidige tap på festeavgifter.

Proposisjonen opplyser at om lag 1 150 festetomter ble avtalt innløst og innløst mens tomtefesteinstruksen gjaldt for OVF, dvs. i perioden fra 1. januar 2009 til 11. mai 2010. OVFs tap i forbindelse med disse innløsningene er anslått til om lag 280 mill. kroner.

OVF er i tillegg påført tap som følge av at tomtefesteinstruksen påla at det skulle innkreves en lavere

festeavgift enn avtalt i festeforholdet, og ved at festeavgifter som ble oppregulert i 2009 og 2010, ble fastsatt til et lavere beløp enn det festeavtalen og tomtefesteloven pålegger. Mindreinntekten er anslått til om lag 9 mill. kroner pr. år for 2009 og 2010 for nedreguleringstilfellene og om lag 1 mill. kroner pr. år for oppreguleringstilfellene, dvs. om lag 20 mill. kroner samlet for årene 2009 og 2010.

I tillegg kommer løpende rentekompensasjon for mindreinntekten, fra oppgjør for de enkelte tomtene fant sted og for lite festeavgift ble innbetalt, fram til kompensasjonsbeløpet blir utbetalt. Departementet er i dialog med OVF om renteberegningen. Rentespørsmålet vil bli avklart i løpet av høsten 2010.

Regjeringen vil vurdere spørsmålet om framtidige tap og kompensasjon for OVFs samlede tap og eventuelt komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

I proposisjonen foreslås det etter dette bevilget 320 mill. kroner i kompensasjon til Opplysningsvesenets fond for ovennevnte forhold i 2010 under nytt kap. 1504 Kompensasjon til Opplysningsvesenets fond.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tor Bremer, Svein Gjelseth, Hadia Tajik, Knut Petter Torgersen, Truls Wickholm og lederen Marianne Aasen, fra Fremskrittspartiet, Mette Hanekamhaug, Tord Lien og Bente Thorsen, fra Høyre, Elisabeth Aspaker, Svein Harberg og Henning Warloe, fra Sosialistisk Venstreparti, Aksel Hagen, fra Senterpartiet, Johannes Rindal, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen,

og fra Venstre, Trine Skei Grande, viser til proposisjonen og slutter seg til bevilgningsendringen for 2010.

Komiteen viser til at det er viktig å oppnå enighet med Opplysningsvesenets fond om størrelsen på tapet som skal erstattes, for å unngå en situasjon hvor nytt søksmål om disse forholdene blir aktuell. Komiteen legger til grunn at staten hurtigst mulig og fullt ut kompenserer Opplysningsvesenets fond de påførte tap som følge av instruksene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sin merknad om Opplysningsvesenets fond i innstillingen om statsbudsjettet for 2011, jf. Innst. 12 S (2010–2011):

«Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sak

om tomtefesteloven som staten tapte i Oslo tingrett og i Høyesterett, der det i dom den 12. mai 2010 ble sagt at tomtefesteinstruksene var grunnlovsstridig hva gjelder Opplysningsvesenets fond. Disse medlemmer viser til at regjeringen har foreslått å bevilge 320 mill. kroner på statsbudsjettet for 2010 under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet for å kompensere deler av tapet til Opplysningsvesenets fond, jf. Prop. 38 S (2010–2011) og Innst. S... (2010–2011). Disse medlemmer legger til grunn at staten hurtigst mulig og fullt ut kompenserer Opplysningsvesenets fond de påførte tap som følge av instruksene. Disse medlemmer viser til at det er viktig å oppnå enighet med Opplysningsvesenets fond om størrelsen på tapet som skal erstattes for å unngå en situasjon hvor nytt søksmål om disse forholdene blir aktuell.

Disse medlemmer ber regjeringen umiddelbart følge opp Høyesteretts dom ved å fremme forslag om å oppheve 2. ledd i § 5 i lov om Opplysningsvesenets fond.»

Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I statsbudsjettet for 2010 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
1504	(Nytt)	Kompensasjon til Opplysningsvesenets fond	
	70	Kompensasjon, bevilges med	320 000

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 2. desember 2010

Marianne Aasen
leder

Svein Harberg
ordfører